

Міністерство освіти і науки України
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Департамент науки і освіти Харківської обласної військової адміністрації
Національна академія педагогічних наук України
Північно-Східний науковий центр Національної академії наук
України і Міністерства освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди (Україна),
кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби (Україна)
Кардіфський університет Метрополітан (Велика Британія)
Вестмінстерський університет (Велика Британія)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (Китайська Народна Республіка)
Університет імені Неджметтіна Ербакана (Туреччина)
Інститут публічного адміністрування при Університеті Миколаса Ромеріса (Литва)
Центр музично-освітньої майстерності (Париж, Франція)

МАТЕРІАЛИ

**VII Міжнародної науково-практичної конференції
«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ
ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»
«PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEMS OF
HIGHER AND SECONDARY EDUCATION IN THE CONDITIONS
OF MODERN CHALLENGES: THEORY AND PRACTICE»
(м. Харків, 16 – 18 березня 2023 року)**

**Харків
2023**

Коцур Н. І., Шевченко Л. В.	
Оздоровчо-корекційна робота з учнями із вадами розвитку зору в освітньому середовищі шкіл-інтернатів.....	361
Мехед О. Б.	
Методичні засади підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я до ефективного впровадження технологій інклюзивної освіти.....	365
Півторацька П. О., Пішун С. Г.	
Проблеми впровадження та педагогічні умови ефективної реалізації інклюзивної освіти.....	368
Пічка О. І	
Організація інклюзивної освіти в Україні.....	369
Пішун С. Г.	
Функціонування педагогічних технологій в інклюзивному освітньому просторі.....	372
Рібцун Ю. В.	
Набуття морфологічних знань здобувачами початкової освіти з особливими мовленнєвими потребами.....	374
Сербенівська І. О., Малишева Л. С.	
Організація інклюзивного освітнього середовища для учнів з особливими освітніми потребами.....	377
Сердюк В. О., Пішун С. Г.	
Корекційно-педагогічна діяльність як компонент інклюзивної освіти.....	379
Стасюк Б. С., Ющук Н. В.	
Розвиток усного мовлення дітей дошкільного віку з мовленнєвими порушеннями засобом гри.....	382
Супрун Д. М., Супрун М. О.	
Із досвіду проведення позааудиторної роботи із майбутніми дефектологами.....	384
Ушкало К. О.	
Методика використання воркауту в роботі з дітьми з особливими потребами.....	386
Чепеленко Ю. І., Жванія Т. В.	
Арт-терапія у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.....	389

СЕКЦІЯ V ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

Альошін В. І.	
Використання інформаційно-комунікаційних технологій в інтерактивному навчанні студентів у ЗВО.....	392
Антипенко І. А., Пішун С. Г.	
Функціонування інноваційних процесів у сучасному полі професійної освіти....	395
Артюмова А. В.	
Застосуван-ня карт емпатій як інструмента інновацій в освіті.....	398
Атаманчук Н. М.	
Ресурс арттерапевтичних технік у професійному становленні студентської молоді.....	400

Баліка Л. М., Войтович Т. В.	
Виховний потенціал українських народних казок щодо формування	
Морально-естетичних почуттів молодших школярів.....	402
Баліка Л. М., Демчук Д. О.	
Теоретичні аспекти виховання здорового способу життя у молодших школярів..	406
Баліка Л. М., Матвіюк А. С.	
Основні чинники детермінації девіантної поведінки молодших школярів.....	409
Баліка Л. М, Панчук І. О.	
Генеza феномену волонтерства як суспільного явища.....	411
Баліка Л. М, Панчук Г. М.	
Використання засобів образотворчого мистецтва в процесі естетичного	
виховання молодших школярів.....	415
Баранник М. О., Шейкіна Н. В.	
Проблемно-орієнтоване навчання у викладанні освітньої компоненти «Медична	
та біологічна фізика» для майбутніх фахівців охорони здоров'я.....	418
Башлай В. М, Руднік Д. Г.	
Нові можливості використання штучного інтелекту на прикладі	
ChatGPT як інструменту для навчання і викладання.....	420
Бойко О. Ю.	
Вплив віртуальної комунікації на мислення учнів закладу	
загальної середньої освіти.....	422
Бойчук В. С.	
Упровадження освітніх інновацій у процесі формування	
готовності підлітків до міжкультурної комунікації.....	424
Бондар Ю. В.	
Огляд основних підходів до трактування сутності поняття «проектна	
технологія».....	426
Бондаренко Д. Р.	
Наступність в організації інноваційно-дослідної діяльності у закладах	
загальної середньої освіти.....	430
Вовк Д. В., Бортнюк Т. Ю.	
Особливості освітнього процесу в приватному закладі “Years” – школі	
інтелекту, свободи і щастя.....	433
Вонсович Ю. В.	
Застосування інноваційних електронних технологій навчання в закладі фахової	
передвищої освіти.....	436
Галатюк Ю. М.	
Акмеологічна стратегія формування професійної компетентності	
учителя фізики.....	439
Гонтар А. С.	
Використання спортивної анімації в підготовці майбутніх	
учителів фізичної культури.....	442
Грабовський О. В, Кисельова О. І.	
Інноваційні методи, засоби і технології в сучасній вищій освіті.....	444

[2KmAorE1Ff2fFboF35Z_Lob9/edit?usp=docslist_api&filetype=mspresentation](https://www.volynpost.com/articles/1963-misce-de-kozhna-dytyna--osobystist-iaki-perevagy-ta-osoblyvosti-luckoi-pryvatnoi-shkoly-years) (дата звернення: 25.02.2023).

2. Місце, де кожна дитина – особистість: які переваги та особливості луцької приватної школи «Years». URL : <https://www.volynpost.com/articles/1963-misce-de-kozhna-dytyna--osobystist-iaki-perevagy-ta-osoblyvosti-luckoi-pryvatnoi-shkoly-years> (дата звернення: 20.02.2023).

3. У Луцьку відкриється приватна школа «Years» Валентини Галушак. Чим заклад особливий? URL : <https://pershyj.com/p-u-lutsku-vidkriyut-privatnu-shkolu-years-chim-vona-osobliva-41458> (дата звернення: 25.02.2023).

4. Фінансова грамотність у початковій школі. Способи впровадження. URL : <https://osvitaua.com/2018/04/64111/> (дата звернення: 22.02.2023).

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЕЛЕКТРОННИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Вонсович Ю. В.

викладач,

фаховий медико-фармацевтичний коледж

Полтавського державного медичного університету,

м. Полтава, Україна

Військова агресія проти України викликала зміни в житті нашого суспільства, зокрема в освіті. У Законі України «Про освіту» виділено як одне з головних її завдань – стимулювання та розвиток інноваційних процесів. Необхідність застосування інноваційних електронних технологій навчання у закладі фахової передвищої освіти спричинена глобальними світовими проблемами, військовою агресією проти України, загальними процесами в українському суспільстві, інтеграцією знань, форм соціального буття. Також важливою характеристикою діяльності закладів фахової передвищої освіти постає інноваційність як здатність до відкритості новому, оновлення.

Одним із креативних мотиваційних засобів опанування здобувачами фахової передвищої освіти сучасними знаннями та навичками (як чинниками розвитку інформаційних компетентностей) є створення практико-спрямованого електронного інформаційно-освітнього середовища або цифрового середовища закладу фахової передвищої освіти. Оволодіння різними сучасними навичками в межах інформаційних технологій у закладі фахової передвищої освіти багато в чому визначає успішність професійної підготовки майбутніх фахівців, яка сприяє розвитку вмінь і навичок застосовувати набуті на заняттях знання в професійній практиці та в реальному житті.

Означений підхід висуває й нові вимоги до якості підготовки викладача, змушує його освоювати новітню комп'ютерну техніку, створювати сучасні методики викладання, засновані на використанні інформаційних технологій. Інноваційний процес інформатизації освіти є сукупністю послідовних дій, спрямованих на оновлення освіти, модифікацію мети, організації, змісту,

технологій, форм і методів навчання й виховання, адаптацію освітнього процесу до нових суспільно-історичних умов. Сучасні дослідники вважають, що «інтеракція» є власне діалогом, який дуже важко алгоритмізувати, тобто зробити технологією навчання крізь спонтанність спілкування (Р. Корольок [2, с. 366–372], Л. Лебедик [2–5], В. Стрельников [6–9] та ін.). Автори наводять аргументацію, що, окрім «активних технологій навчання», які продуктивно використовуються педагогами-практиками, є новий термін – «інтерактивні технології навчання» (від латинських слів *inter* – префікс, що означає перебування поміж, і *activus* – активний, енергійний, діяльний). Отже, «інтерактивні технології навчання» є такими, що передбачають активність суб'єктів навчання викликану власне зовнішніми чинниками (організацією освітнього процесу).

Інноваційні електронні технології навчання в закладі фахової передвищої освіти покликані зробити освітній процес повністю керованим, тому доцільно виділити загальні правила і принципи електронної технології навчання: а) «нерівної рівності» (Г. Сковорода) – кожен здобувач освіти має властиві йому задатки і можливості; б) педагогічної доцільності (А. Макаренко) – жодна дія педагога не має бути осторонь від запланованої мети; в) взаємозв'язку викладання й навчання (К. Ушинський) – головним завданням педагога є перетворення діяльності здобувача освіти в його самостійну діяльність; г) необхідності тематичного планування, що містить стислу характеристику кінцевого результату; д) організації контролю на кожному етапі навчальної діяльності здобувачів освіти; е) стимулювання їхньої творчої діяльності, орієнтації на тих здобувачів освіти, які не лише знають, а й уміють; є) різноманітності форм, методів навчання, недопущення універсалізації якихось засобів і форм.

Заклади фахової передвищої освіти зацікавлені в тому, аби студенти отримували інформацію як із друкованих джерел, так і з електронних. Це, по-перше, полегшує діяльність викладача; по-друге, дає змогу студентам користуватися підручниками онлайн, що зменшує фізичне навантаження на здобувачів фахової передвищої освіти; по-третє, створює для них можливості отримати з інформаційних джерел відповіді на запитання будь-якого характеру. Для ефективного використання Інтернет-ресурсів у рамках освітнього процесу викладачі мають пройти якісну професійну підготовку в закладах неперервної освіти, у яких підвищення кваліфікації має бути комунікативно спрямованим на інтереси та потреби сучасних здобувачів освіти і проходити з урахуванням особливостей кіберпростору (В. Андрєєва [1], В. Григораши [1], Л. Лебедик [3], В. Стрельников [8] та ін.).

Спочатку в умовах карантину, а потім військової агресії проти України використання електронних технологій навчання в закладах фахової передвищої освіти стало для освітян певним випробовуванням. Тому на сучасному етапі розвитку фахової передвищої освіти постає необхідність підготовки компетентного викладача, який зможе брати активну участь у розвитку електронних технологій навчання. Педагоги в закладах фахової передвищої освіти мають подавати навчальний матеріал із урахуванням можливостей сучасних електронних технологій навчання, застосовувати в освітньому процесі інформаційно-

комунікаційні технології, навчальні засоби, які розміщено в мережі Інтернет (В. Биков, Р. Королук [2], Л. Лебедик [2; 3], В. Стрельников [8; 9] та ін.).

Електронне дистанційне навчання є формою організації освітнього процесу, за якою всі його учасники активно досягають цілей навчання, здійснюючи переважно на відстані навчальну взаємодію. При цьому взаємодія учасників навчання може відбуватися асинхронно в часі з використанням телефонного чи телеграфного зв'язку. Електронне дистанційне навчання є формою навчання, яка принципово базується на використанні інформаційних та комунікаційних технологій. В основі поширення електронного дистанційного навчання в закладі фахової передвищої освіти лежать сучасні особливості та рівень розвитку інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема: а) індивідуальних комп'ютерних засобів навчання; б) освітнього інформаційного електронного простору; в) засобів і технологій доступу до електронних джерел; г) комп'ютерно-технологічних платформ організації транспортування об'єктів для навчання.

Основними просторово-технологічними ознаками електронного дистанційного навчання є: а) специфіка організації та здійснення взаємодії учасників освітнього процесу в часі (асинхронний і синхронний режими); б) переважна просторова екстериторіальність їхнього місцезнаходження; в) специфіка побудови й використання транспортної системи доставки засобів навчання, інших інформаційних об'єктів (В. Биков, В. Шовкун та ін.).

Загалом вимушене використання електронного дистанційного навчання викликало в Україні хвилю негативних і позитивних відгуків та коментарів суб'єктів освітнього процесу. Причиною цього є різні підходи до його організації у різних закладах фахової передвищої освіти, страх перед невідомим, відсутність загальної концепції та стандартів.

Отже, сучасна система організації навчання здобувачів фахової передвищої освіти, що заснована на застосуванні технологій електронного дистанційного навчання, є невід'ємним складником забезпечення якості підготовки фахівців, використання якого розкриває нові можливості позитивного впливу на зростання якості фахової передвищої освіти, підвищує професійну мобільність та активність, забезпечує реалізацію потреби в освітніх послугах у майбутніх фахівців. Електронні технології навчання в закладі фахової передвищої освіти сприяють формуванню єдиного освітнього простору, забезпечуючи індивідуалізацію навчання і масовість фахової передвищої освіти.

Список використаних джерел

1. Андреева В. М., Григораш В. В. Настільна книга педагога. Харків : Основа, 2006. 352 с.
2. Королук Р. І., Лебедик Л. В. Підготовка майбутніх фахівців засобами електронних освітніх ресурсів в умовах коледжу. *Збірник наукових статей магістрів. Факультет товарознавства, торгівлі та маркетингу. Факультет харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу*. Полтава : ПУЕТ, 2019. С. 366-372. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/9153>

3. Лебедик Л. В. Електронне навчання (e-learning) майбутніх соціальних працівників. *Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, психологічний, корекційний і медичний аспекти*: матеріали всеукр. наук.-практ. конф., (22-23 квіт. 2021 р., м. Полтава). Полтава : ТОВ «АСМІ», 2021. 396 с.

4. Лебедик Л. В. Підготовка викладачів вищої школи до проектування дидактичних систем в умовах магістратури : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2018. 425 с.

5. Лебедик Л. В. Підготовка майбутніх викладачів вищої школи до проектування дидактичних систем: монографія. Полтава : ПУЕТ, 2020. 623 с. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/8837>

6. Стрельніков В. Ю. До проблеми складання тезаурусу інноваційних технологій навчання. *Вісник Київського національного ун-ту технологій та дизайну*. 2008. Т. 1. С. 20-23.

7. Стрельніков В. Ю. Проектування вчителем інтерактивних технологій навчання на основі електронних освітніх ресурсів. *Фізико-математична освіта*. 2017. Вип. 4(14). С. 348–351. URL : <http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/publ/4-1-0-299>

8. Стрельніков В. Ю. Технологія інтенсивного електронного навчання : вітчизняний та зарубіжний досвід. *Педагогічні науки*. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2016. Вип. 66–67. С. 19-24. URL : <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/7513>

АКМЕОЛОГІЧНА СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИКИ

Галатюк Ю. М.

кандидат педагогічних наук, професор,
Рівненський державний гуманітарний університет,
м. Рівне, Україна

В основі підготовки висококваліфікованого фахівця лежить формування професійної компетентності як інтегральної, динамічної якості, яка об'єднує в собі знання, уміння, навички, мотиваційні та ціннісні орієнтири і спонукає спеціаліста постійно підвищувати власний професійний рівень, орієнтуючись у шаленому потоці нової інформації.

Актуальними є механізми, які реалізують акмеологічну стратегію у формуванні професійної компетентності. Як відомо, акмеологія (від грецького слова акме – вища точка, зрілість, розквіт) – це міждисциплінарна галузь у системі знань наук про людину, яка досліджує закономірності розвитку особистості, досягнення нею вершин професійної майстерності. Шляхи і засоби формування професійної спрямованості, стимулювання здобуття професійної компетентності, розвиток здібностей до професійної діяльності – основні проблеми акмеології [5].